

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve poljvari.“ Ničija postovica.

Oglas, pripisana id. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novi za predbrojaj, oglas itd. šalje se naputnicom ili položnicom post. stacionice u Beču da administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, treba to javi odgovarajućem u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napíše „Reklamacija“.

Čekovnog računa. br. 847-849.

Telefon tiskare broj 38.

Izlazi svakog utorka i petka

Netiskani dopisi se ne vraćaju, n e p o d p i s a n i netiskaju, a nefrankirani neprimaju.

Predplata za poštarinom stoji: 12 K u obće, na godinu 6 K za seljake, odn. K 3-- na pol godine.

Izvan carevine više poštarina. Plaća i uređuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. koji u Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici Gnila br. 5 te prima stranke osim nedjelje i svetka svaki dan od 11-12 sati prije podne.

Odgovorni urednik i izdavaatelj Stjepo Gijvić — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Sastanak slavenskih novinara u Ljubljani.

Na Duhove sastao se u bijeloj Ljubljani kongres slavenskih novinara iz Austro-Ugarske. Viećalo se tamo o strogo stalističkih pitanjih, kao što je slavenska korespondenčna kancelarija, savez slavenskih novinara ove monarhije itd. Na tom kongresu bili su najmnogobrojnije zastupani česki i poljski listovi, zatim dolaze hrvatski, slovenski, ruski i slovački. Ovo bijaše IV. kongres slavenskih novinara, koji nemogu ostati bez dobrih posljedica za javni život svih Slavena Austro-Ugarske. Koli u službenom dielu kongresa, toli na privatnih sastancih viećalo se i razpravljalo o životnih pitanjih sviju Slavena naše monarhije. Od tih kongresa nemožemo već sada očekivati sjajnih uspjeha, ali o tom neima nikakve dvojbe, da moraju novinarski sastanci uroditi dobrim plodom za sve Slavene. Novinari se upoznavaju i mijenjaju si nazore, razjasnjaju stanje i položaj pojedinih slavenskih naroda. Na svih dosadašnjih kongresih naših novinara došlo je do važnih i vrlo korisnih zaključaka ne samo za novinarski stališ, već u obće i za naš narodno-politički život. Slavenski novinari utvrdiše opet jednom i u Ljubljani, da nam je svim slabo, da se moramo radi toga sporazumiti i dogovoriti, kako bi se pomoglo ponajprije onim slavenskim narodom, koji trpe najviše i koji su izloženi najviše svakojakim pogibeljim. Kad nebi imali ovi kongresi drugog uspjeha do li toga, da se međusobno upoznavaju muzevi, koji zastupaju prosvjetne političke i gospodarskivne dobilke sviju austrijskih Slavena i koji se takvom prigodom obvezuju, da će skupno i složno raditi oko toga, da se, štoješte nepravde, koje se nanašaju i Čehu i Poljaku i Hrvat, Slovencu i Slovaku od strane Nemačaca, Madjara i Talijana, već je to takav uspjeh, da možemo s njim biti zadovoljni i da ga moramo s veseljem pozdraviti.

Dodatak. Stigao nam je obširni opis svečanosti, koje, priredilice braća Slovenci u čast slavenskim novinarima u Ljubljani, ali ga radi nestašice prostora žalibože nemožemo tiskati u cijelosti. Naglasujemo samo to, da su svi slavenski gosti bili posve zadovoljni liepim dočekom, bratskom susretljivošću braće Ljubljanačana, a na čelu im vrijednoga načelnika biele Ljubljane, g. Ivana Hribara, koji, kao kodjer naš gostprimstvu, braće Slovenaca u Trstu.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 17. maja 1902.

Kod razprave ministarstva željeznica govorio je, također, zastupnik iz Trsta Besev. On je odmah početkom govora naglasio, da svi njegovi malobrojni izbornici poznadu njegov patriotizam i njegovu ljubav domovine, te znadu da bi nebo i zemlju digao za njegov rodjen grad. Trst se je počeo dizati za Karla VI., a procvao je za Marije Terezije. Za fran-

ceške revolucije mnogi su se snovi dobrotvori Trsta osjetili. Za Frana Josipa I. činilo se, da će opet nastati bolja vremena. Njegov prometna politika bila je odmah početkom pogrešena. Sagradilo se je sjevernu željeznicu mnogo prije nego južnu, pak se je trgovim navrnulo na sjever. Južna željeznica bila je sagradjem velikim novcem državo, pak prodana privatnom društvu, koje je samo soba htjelo okoristiti, i koje se jako slabo upravlja. To društvo je podupiralo promet sa Italijom s italijanskimi lukami na štetu Trsta. Drugi brzovalak izmed Beča i Trsta zavelo se je tek u najnovije doba. Željeznica preko Tura se je kasno odlučila. Moralo se je već davno graditi Predisku željeznicu, pak nebi bila nastala Pantebska škodna Trstu. I željeznica kroz dolinu Valsugana na korist je Mjelkom; a na škodu Trstu. Madjari su dali sve pogodnosti za promet s Riekom i za jeftin prevoz po njihovih željeznica, a austrijska vlada nije ništa poduzela da s tom madjarskom trgovačkom politikom konkurira. Ni obrt u Trstu nije vlada podupirala. Skladišta u Trstu su oskodiła poduzetnike za 1 milijun kruna, koje država nije nadoknadila. Država je skladišta preuzela u svoju upravu i sad uspijevaju. Trgovačka mornarica je propala, pak su vrijedni radnici kod radnje brodova i mornari ostali bez kruha. Društvo „Lloyd“ podupire vlada premalo. (Da bi se, bolje s njim upravljalo, za to neveli nitka. Op. Ur.) Loku u Trstu nebišaje za potrebu graditi kako se, a gradilo se ju je samo za to, da se uzme Trstu povlasticu slobodne luke. U obće, ako se je prije govorilo, da je Trst me z i m e austrijskih vlada, da se sad može reći da je t e p a e; diete koje se tepe.

U naškolskom polju nas vlada zapušta, veli govornik. O sveučilišnom pitanju mnogi su već govorili. On samo veli, da vlada u Trstu neuzdržaje nijedne talijanske škole. — U koliko se mogu uzeti ozbiljnim razmatranja zastupnika o prometnih, trgovačkih i obrtnih odnosajih glede Trsta, u toliko gubi u obće na ozbiljnosti kad ovakva što tvrdi. Zna se, da je vlada htjela na se uzeti talijansku gradsku gimnaziju i realku, a da gradsko vieće nije toga htjelo.

Dalnje razprave. — Ministarstvo poljodjelstva.

Sredu večer svršilo se je razpravu o ministarstvu željeznica, a počelo onu o ministarstvu poljodjelstva, nadaljevalo ciele četvrtak i ciele petak, al se nije svršilo. Možda bi i bilo petak kasno večer, al nebišaje ni sto zastupnika u kući, pak se nije moglo glasovati, te se je morala sjednica okolo 7^{1/2} na večer zaključiti. Budući se je pismenim putem ureklo za treći Duhovski pligdan, za utorka pošle podne. Nada se, da će se toga dana, makar do kasna u večer, svršiti razprava ministarstva poljodjelstva; onda sriedu, četvrtak i petak razpraviti proračun ministarstva pravosuđa, subote još ostale stavke proračuna, i onaj dan svršiti ciele razpravu proračuna.

Za tim bi se dalo vremena nekoliko dana za sjednice delegacija. A onda bi carevinsko vieće imalo još sjednica, možda do 15. juna a možda i dalje, da razpravo razne druge predmete, koje zeli buđ vlada buđ zastupnička kuća da se razprava.

Kod razprave ministarstva poljodjelstva iziđe se što u govorih što u resolucijah razne želje i zahtjeve, iduće za tim da se u pojedinih krunovinah i u obće digne poljodjelstvo i poboljša stanje poljodjelaca.

I sam ministar priznaje razne potrebe. Al se ga s raznih strana ipak neusmiljeno napada. On je od pravosudne službe došao za ministra poljodjelstva, reć bi da se ovim nikad bavio nije, da nerazumije stvari, pak ga mnogi zastupnici ni malo neštjede. Naglasuju da može biti bolje samo onda, kad bude ministrom poljodjelstva čovjek koj razumije stvari.

Markiz barun Polesini dao se je i na t o b o ž g o v o r. Velim t o b o ž g o v o r, jer nije govorio, nego od riječi do riječi i to slabo čitao ništo, što je imao napisanoga. Čitao je o tom, kako vlada i na poljodjelskom polju tjera politiku, i to na korist Slavena. Tisuće i tisuće da daje Slavenom u Istri, naročito za slavenske posujilnice koje, da imadu agitatorske svrhe, a da nedaje Talijanom ništa. Dočim su pokrajinske autonomne oblasti i na tom polju posve nepristrane, c. kr. vlada da je pristrana!

Na takova izkrivljenja istine i na takove laži, nije vrijedno odgovarati ni markizu baronu Polesinu, ni onim koji su ga to činili čitati. Nit se je, tko na to obazro. Bilo bi preludno. Talijani se takovimi eksperimentacijami samo ogađuju, i smješnima čine, naročito pred onimi koji poznaju stanje stvari, a među te spada stalno i c. kr. vlada i njezini organi.

Zastupnik profesor Spinčić postavio je kod toga ministarstva nekoliko resolucija za ustrojjenje hrvatske poljodjeljske škole u Pazinu ili njegovoj okolini; za osnjanje i uređenje „luga“ i jezera na otoku Krku; glede razdiobe zadrugičnih dohava u Pregari; za brze pripomoći za dobavu pline vode.

Donieti ćemo jih posebice u cijelosti.

Zast. Borčić govorio je naročito protivinskoj klauzuli, koja je toliko oštetila narodito Dalmaciju i Istru. Očekuje stalno, da se neće već obnoviti, kako je već i kuća prihvatila, a da već neće država pogodjivati tudjoj državi i tudjim državljanom na šteta svojih. Toga se nigdje na svijetu nedogađja što se događja kod nas, da se naime radi na zator svojih vlastitih državljenah a podiže tudje.

Za obračune Bosne i Hercegovine.

Zastupnik vit. Vuković, koj se je u delegacijah kod razprava u proračunskom odboru tako liepo ponio, kojemu dolaze priznanja i pohvale iz svih hrvatskih zemalja, te koj kni u plenarnih sjednicah delegacija govoriti obširnije o svem, po-

stavio je prošlih dana u zastupničkoj kući interpelaciju na sveukupno ministarstvo, u kojoj ga pita, da li je voljuo poduzeti sa svoje strane shodna, da se u delegacijah predlažu svake godine obračuni Bosne i Hercegovine.

K o z n a č e n j u T a l i j a n a .

Ministar pravosuđa odgovorio je na interpelaciju Benata glede onoga č. o. Colleoni iz Italije, koji da je uvriedio kraljevsku vladajuću kuću talijansku. Državno odvjetništvo u Rovinju da je iztražilo stvar čim je o njoj saznalo, al da se nije našlo ni jednoga svjedoka, koj bi bio potvrdio, da je č. o. Colleoni rekao one riječi radi kojih su ga istarski Talijani skupa s Benatom biedili. Samo jedan svjedok, i taj ne na sigurno, ne posve izvjestno da je tvrdio, da bi bio one neke riječi rekao. Za to da se nije proti Colleonu kazneno postupalo. Al pošto da se je ipak nepristojno izrazio o kraljevskoj talijanskoj rodbini, da je bio izagnan iz monarhije. I tu se prikazuju u svojem pravom svjetlu talijanski čarlatani. Sve su njim pune novine o njekih riečih, koje, da je tobož rekao propovjednik Colleoni u crkvi pred stotinami ljudi, a kad tamo, neima ni jednoga, koji bi potvrdio da je propovjednik one riječi zbilja rekao. I takvi su u svem. Tu ni nemarimo govoriti o tom, da su se talijanske novine, a s njimi i Benati zauzeli toliko za tobož uvriede nanešene talijanskoj vladajućoj kući, a da zašućuju s njim skupa, ako se kakva u istinu utvrieda nanese našoj vladajućoj kući ili njezinim članovom.

Pokušaji proti povisenju vojnih troškova.

Zast. Dašinski i drugovi zahtjevali su od vlade, da odgovori, da li je privoliła da se povise troškovi za vojsku, to je za novo orudje; ako da, kako može to opravdati kod nužde koje u državnom gospodarstvu vladaju? Nadalje pitaju koliko iznašaju ti troškovi, i kako će se pokriti u ovoj polovici monarhije.

U govoru bio je Dašinski žestok kao obično. Rekao je među ostalimi, da bi monarhija htjela igrati ulogu veselice, a da će na skoro raspasti u dvie ili više državica.

Kod toga govorili su još njeki radikalni zastupnici, govorio je i ministar financija. Kod glasanja bila je prešnost trga predloga zabacena.

DOPISI.

Gospodarstvo, društvo u Baderni. U prvom dopisu obećao sam g. uredniče, da ću Vas izvestiti o glavnoj skupštini „Gospodarskoga društva“ u Baderni pa evo me, da održim obećanje:

Već više vremena radilo se kod nas o tom, kako da se bar ponekle doskoči biedi i nevolji naših kmetova u Baderni. Velike i mnoge su se mane ukorjenile u nje i u obće u naše seljačstvo u Istri. Između tih valja spomenuti u prvom redu dug i loš gospodarstvo. Nas seljak bježi kao pomaman k onomu, koji će mu dati raznih stvari na „krdenču“. Uzme smijeć,

a plaća plaćuć. Mnogo puta nije mu niti potrebito činiti dugove, nu da se ne zartare staro, kolino i užanca" daj, uzmi bisage i makar zovove. Trgovac, se tomu samo smije, jer znade, da neće pri tom izgubiti. Tu se ne pogaja, kada je na "krdenču", već valja uzeti makar stojalo dva ili tri put više, nego za gotovo. Ta nesretna "krdenča", puf ili vjersija već je kod našega kmeta tako u krv presla, da nevisti, očitu i sigurnu svoju propast. S druge strane u ovom dielu Istre jesu samo talijanski trgovci, koji našega kmeta ne trpe i za to gledaju, da ga čim prije upropaste, na svoju vlastitu korist i onu nespašene, patrije".

O- nazadovanju i propasti našega kmeta obazrovanju u ovim stranama rade ne samo talijanski trgovci, nego u tom-ih svojski pomažu občine, svietске i crkvene oblasti i sva ostala "inteligencića", gdjeog bila.

Nemoguće je narod pokogniti bez škole. Škola je onaj ključ, kojim se otvaraju vrata prosvjedi, slobodi, neodvisnosti i materijalnom napredku. Narodnim školam, hvala dvadesetom vijeku, nema osobito u Porečkom kotaru ni traga, osim one pripomoćne u Montrijlu. Na hitljade naše djece bilo bi samo u ovom kotaru bez poduke u svom materinskom jeziku, da se nije za nje zauzela naša sveta "Družba sv. Cirila i Metoda za Istru".

Promisljajući o tih i još drugih bijeda zamislismo najprije mi u ovom kotaru osnovati jedno društvo, koje bi nastojalo da domaće proizvode (osobito grozdje ili vino) svojih članova uz što bolju cijenu razpača; da sve gospodarske i kuhinjske potrebitine svojim članovom naruča, ne od kojekakvih trgovaca i trgovčiča, nego od pouzdanih i solidnih tvrdka, i to uvijek uz nižu cijenu, nego bi si sami seljaci iste stvari nabavili kod ludjih trgovčiča.

Jedini važniji proizvod ovdje je grozdje. U nj postavlja seljak sve ufanje. Od njegova doblika nabavlja on sve svoje potreboće kroz cijelu godinu. Na račun grozdja dobiva sve, što mu je potrebito i svatko mu rado daje. Ako ga izda grozdje, tad mora čekati trgovac i država. Kada dođe trgadba ili bendima, tada nastupi želva za seljaka, a još bolja za trgovca. Tada je trgovac gospodar, pošto će uzeti grozdje, te se kad kada dogodi (kao prošle godine), da nebijaše skoro sve grozdje oko 50 i više kvintala jednomu seljaku dosta, da naplati dug kod trgovca. Zasto? Odgovor je kratak. Kad se je kod trgovca uzimalo, nije se pitalo pošto je koja stvar; koji je došao, njemu se je dalo samo ako je pitao na ime dotičnoga gospodara. Osim toga trgovac je mogao pisati koliko mu drago, kad ga nije nitko nadzirao, a seljak nezna svojih računa.

Ako se ne plati mirnim putem, tad se zametne pravda, koja sirotanu kmetu pojede sav njegov gibivi i negibivi posjed. Misao, kako da se tomu zlu doskoti, vodila je pisca ovih redaka i druge prijatelje puka, kao i umnije gospodare, te su zamislili i osnovali "gospodarsko društvo" sa sielom u Baderni.

U to društvo može pristupiti polag društvenih pravila svaki, koji se obaveza izpunjavati sve one dužnosti, što ih pravila članovom nalažu i lko uplati uz pristupninu od 2 K, dvadeseti dio zadržnoga diela, t. j. 5 K, pošto cio zadržni diel iznaša K 100. Ostali iznos zadržnoga diela uplati se prema nalogu društvenoga odbora.

Na dan skupštine t. j. 20. aprila upisalo se 50 članova samo iz porezne občine Baderna. Očekujemo, da će našim društvu pristupiti svi pošteno misleći kmetovi iz bližnjih poreznih občina, osobito iz Sv. Lovreča Pazenatičkoga, Zbandaja, Bačve, Sv. Ivana od Šterne itd.

Kad se je dovršila skupština posujilnice, okolo 5 sata i pol po podne, otvorio podpredsjednik društva prvu glavnu skupštinu u prisutnosti okolo 50 članova.

Kod 1. točke dnevnoga reda: Priobćenje predsjednikovo reče; da mu je vrlo žao što je naše novo društvo već u samom početku, tako nesretno, da mu je predsjednik zapriječn bolešću, te ga otvara on, kao podpredsjednik. Zahvaljuje članovom na tako mnogobrojnom učestvovanju. "Tim ste pokazali", reče, "da vas vodi svih jedna misao: kako da si sami pomoguemo izvući se iz težkih nevolja". Pozove skupštinare, da trezno, bez nikakva obzira sudjeluju kod rasprave u raznim točkama dnevnoga reda.

Priobćenje odluku c. kr. okružnoga suda u Rovinju, kojom bijahu potvrđena društvena pravila i koje onim danom za počinja svoje djelovanje.

Predochi im posljedice dobrog i razumnog gospodarstva, kao i uzroke i posljedice lošeg gospodarstva, osobito: neznanje, dugovi, pravde, visoki porez i nameti, a najviše vinska klauzula.

(Konac slijedi.)

Falls Creek u sjev. Americi dne 20. A. Čitajući u dječjoj "Našoj Slogi", koje mi Istrani preko Oceana s veseljem i zanimanjem čitamo, jer nam redovito donosi vijesti iz daleke nli uvijek drage domovine, i doznajući po njoj o društvu sv. Mihovila u Rubesih, uzdahnuo sam i zalivalo Bogu, jer sam po tom spoznao da se i u našoj Kastavštini ide putem napredka. Veseli me da je društvo u kratko vrijeme liepo napredovalo, jer mi amo u Americi najbolje znamo, koliko je udruživanje korisno za narodni napredak. Zašto zemljaci moji mili, stupajte u društvo, pomozite bratski jedan drugoga i zborom i tvorom, pak će biti i dobrog uspjeha za našu narodnu stvar i koristi za pojedince, da pojedina i skupnost napreduje i cvate. Ako sreća daje da se opet dohva vratim pristupit ću i ja k Vam i pomoć Vas po svojim silam. Pozdravljam cijelu Kastavštinu i preporučujem, da se drže u narodnom duhu, a ne idu tragom prodanskim i talijanskim. Valja doć u Americu za spoznati, da je talijanski narod zadnji na svijetu. A. S.

Sjećajte se
"Družbe sv. Cirila i Metoda"
za Istru

Franina i Jurina.

Fr. Leprinaški Anzulo da će va Supačice drva seć.
Jur. Za trgovinu?
Fr. Aj ne, lego za čači palit.
Jur. Jumanec Franino, pa to deš, ter se praseci nepale s drvi, nego slamom, pak sada ni štajon za ta posal.
Fr. Morda će leprinaški mački opaliti, ni je pak to modna talijanska moda.
Jur. Vej se ga zlodej!

Razne vijesti.
Političke:
Austro-Ugarska. Delegacije će zasjedati još čitav tekuci i valjda slijedeći čedan.
Pregovori između austrijske i ugarske vlade radi nagodbe između obiju političkih monarhije nastavili se ovih dana. Polu-službeni listovi jedne i druge pole tvrde,

da se je položaj poboljšao, te da je sporazum o načelnih pitanjih bliži nego li se je to još pred koji dan držalo.

Crna Gora. Već je službeno ustanovljeno, da će se vienčati budućeg mjeseca knežev Mirko na Cetinju sa gospodićom Konstantinović. U tu svrhu čine se već na Cetinju priprave, da se dostojno dočeka zastupnike stranih dvorova, napose one slavenskih vladara.

Srbija. Dne 19. t. mj. započela je u Biogradu glavna razprava protiv sukrićenem poznatog pustolova Alavantića, koji je htjeo u Sabcu pobuniti narod i koji kralju Aleksandru, te dovesti na srbski prijestol kneza Karadjordjevića. Iza pročitane obilježnice bijaše preslušan uapsni Gijuro Šterk iz Mitrovice, koji je priznao, da bijaše tiskan Alavantićev progias u Mitrovici i da je on pratio u Sabac Alavantića. On taji, da bi bio ista znao o nakanah Alavantićevih.

Istoga dana glasovalo je u narodnoj skupštini 98 zastupnika protiv vladinoj osnovi o narodnom zajmu. Ualjed toga prošli su ministri u kraljev dvor, gdje su kralju predali ostavku, koju je on primio. Sastav novoga ministarstva povjerio je kralj sadašnjem ministru-predsjedniku Vučiću. U novom ministarstvu jesu 4 radikala, 3 naprednjak i 1 narodnjak.

Rusija. Iz Wilne javljaju dne 19. t. mj., da je na gubernera Vala tamo počinjen atentat. Kad se je naimo guverner vraćao iz kazalšta, približao mu se straga nepoznat čovjek, koji je dva puta pucao na njega; guverner bio je ranjen na ruci i na nozi. Svetina oborila se odmah na zločinca te ga predala redarstvu.

Ovaj čas boravi u Petrogradu kao gost ruskoga cara predsjednik Francezke republike Loubel. On je stigao dne 20. t. mj. u Kronstat na ratnom brodu Montcalon. Tuj ga je dočekaio car Nikola na svojoj jalti "Alexandra". Predsjednika pozdravio je u ime carevo veliki knez Aleksij kao admiral ruske mornarice. Posle dočeka stigao je car sa svojim gostom na jalti Aleksandra u Peterhof. Odatle krenuše u Carskoje Selo. Na sjajnoj gostbi, koju je car dao prirediti svomu gostu i njegovoj pratnji izrečene bijahu s obiju strana srdačne zdravlje, u kojih su bili osobito naglašeni prijateljski odnošaji između obiju naroda. U Kronstatu priredila je ruska vojna mornarica francezkim drugovom svečanu gostbu, na kojoj je vladalo iskreno veselje. Častnici sa francezkih ratnih brodova posjetiše dne 20. t. mj. Petrograd, gdje ih je građanstvo vrlo oduševljeno primilo.

Španjolska. Prošle subote proglašene Alfons XIII. kraljem Španjolske. U subotu u 2 sata poslije podne pošao je 16-godišnji kralj Alfons uz živo klicanje naroda u parlament. Na putu iz dvora u parlament približio se neki čovjek kraljevju koji je te je pucao na kralja, ali ga srećom nepogodi. U parlamentu dočekaše kralja uz burno klicanje. Iz Madrida javljaju naknadno, da je tamo otkrivena anarhijska zavjera, kojoj bijaše zadaća umoriti mladoga kralja.

Pokrajinske:
Ivan Mandić. Dne 15. t. mj. umro je u Paziau u 64. godini svoga života nakon osam dnevnih bolesti Ivan Mandić, otac ondesnjeg župe-upravitelja Ivana Mandića, a brat našeg glavnog suradnika prof. i narodnog zastupnika Matka Mandića, te dr. Frana Mandića. Pokojnik je za svojih mladih dana i muzevne dobe jedrio po sinjem moru kao kapetan, te svojom mukotrpnom radom izškoloao jedinca sina, kojega je nadao sve ljubio i s kojim je pod stare svoje dane skupa živio, dok ga eto kratka ali teška bol ne ugrihavi i paznji obdovijele supruge i ljubljene sinje. Sprovod njegovih zemskih ostataka obavio se dne 17. o. mj. za podne. Vodio ga župnik župnijski Pravooslav Filipčić uz kitu susjednih svećenika i mjestnih franjevaca. Za časom stupao je

sin pokojnikov, brata Matka i dr. Frane, te nadaoša rodbina iz Lovrana, g onda predstavnici svih mjestnih oblasti i mnoštvo građana bez razlike strana. Sin njegov, koji je našao toliko duševne moći, da izpoviedi vlastitog otca i ga providi zadajimi vjerakimi utjehami u odsudnom i veličajnom času smrti, nije bio u stanju, da supregne pravlu ljubavi u času, kad mu je bilo dati zadnji pozdrav njegovim mrtvim ostankom. Pokojniku dao Bog vječni mir, a ozalosojudo obitelji i rodbini izrazuemo naše najdublje sačešće!

Preč. G. Petroni-a de znanja. Iz Oprtja nam pišu dne 12. t. mj. Drugi dan procesijah došlo je našega naroda u ovdasnju župnu crkvu, da opravi sv. vazmennu izpovied. G. župe-upravitelj Walker odpravi tri mladica iz crkve, koji se htjedose izpoviediti, jer da je utruđen. Dva od njih otidjose kući, a treći se je vratio. Neznamo, da li su se kasnije izpoviedili oni mladici; ako nisu, neka odgovara za nje onaj, koji ih nije htio izpoviediti.

Slijedećeg dana došlo je opet naroda u crkvu u istom polu, nu g župe-upravitelj im reče, da neka čekaju g. kapelana, koji je bio pošao radi procesije u Zrenju. Ovoliko do znanja i na ravnanje preč. g. Petroni-u Trstu.

Srebrni pir u močenčičkoj Dragi. Od tamo nam pišu, da je velevidni naš rodoljub i trgovac u Dragi gošp. Josip Grabrovac proslavio skromno ali dostojno sa dičnom si suprugom Antonijom dne 30. pr. mj. svoj srebrni pir.

Poslie sv. mise, čitane u crkvi sv. Marine u Dragi i nakon sv. blagoslova sakupila se je u rodoljubnoj kući našeg Josipa kita domaćih rodoljuba i rodoljubka, koji su uslavili mlajstovost, čestitost i poštenje sretnih supruga Grabrovac u vatrelih zdravicah. Tom prigodom sjetise se gosti i domaćina družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. Mnogobrojnim čestitkama pridružujemo se i mi klične srdačno: Živili supružni Grabrovič!

Zasluzeno priznanje. Gorička "Soča" izriče našem odličnomu rodoljubu i milomu prijatelju g. Slavoju Jenku občinskome načelniku itd. u Podgradu slijedeće u podpunoj mjeri zaslužno priznanje: Što se je u to doba dogodilo na narodno-gospodarskom i prosvjetnom polju, sve u prvom redu zaslugaa g. Jenka. On je zastupao onaj kotar mnogo godina u zemaljskom saboru, te je morao uzdržati teške borbe sa Talijani, njihovimi pokupljenici, te s različnim oblastim, nu on je pobiedio na sve strane, jer se je borio za pravo i poštenje.

G. Jenko obazire se lahko s ponosom na ono, što je učinio za 25 godina za slovensku stvar u Istri, te mu mi želimo samo to, da bi uzmgao još mnogo godina uztrajati kod svoje plemenite radnje.

Izborni sastanak u Dekanah vršiti će se u nedjelju dne 25. maja u 4 sata poslije podne u prostorijah Margarite Grizon. Pošto će biti borba kod predstojećih izbora za občinsko zastupstvo one občine neobično ljuta, molimo sve tamošnje svietne občinare, da dodju svakako na urečeni sastanak. Talijanska stranka hoće da kuša ovaj put sreću u onoj občini, a biysi načelnik radi po napućili koparske gospode.

Občinski izbori uništeni. Iz Jelšanin pišu nam, da je c. kr. namjestništvo u Trstu uništio posljednje občinske izbore, obavivne polovicom prošle godine, proti kojim je bila "Slovenska kmetaska stranka" uložila utok.

Ovo su već drugi izbori, koje je vlada u onoj občini uništila, te će biti občinari pozdrani po treći put k izboru.

Ulok proti posljednjim občinskim izborom bijaše podnesen poglavito radi nepravilnih izbornih listina. Sve utoke i lii reklame proti istim odbilo je c. kr. kotarsko poglavarstvo u Voloskom; ali je c. kr. namjestništvo ipak utok kmetaska stranske uvazilo.

Razni prinosi:

Djačkom pripomoćnom družtvu u Pazinu darovali umjesto vijenca na grob Ivana Mandića gg. obitelji Bunc, dr. Š. Kurelić i dr. D. Trinajstić po K 10, gg. Valentin Marušić i Pravoslav Rehek po 5 kruna, g. dr. Fran Mandić na uspomenu pokojnog brata K 20.

Poslana predplata „Naše Sloge“ tekom marta i aprila t. g. Po K 12: dr. A. O. Krk, S. V. Prezid, J. F. Susnjević, M. C. Pula, L. T. Trst, Fr. F. Kringa, M. A. K. Bellay, L. S. Sv. Petar u Šumi, P. V. Banija-Karlovač, F. G. Zagreb, I. P. T. Opatija, O. Dobrinj, Kavana, M. L. Pula, M. M. Pula, M. R. Truške, M. L. Kastav, N. O. Miholić, A. J. M. Lošinj, Č. Ogulin, I. M. Lindar, I. Ž. Rab, M. Rieka, T. p. in b. dr. Trst, N. T. Cres, H. N. Split.

Po K 10: J. S. Crikal.
Po K 9: F. P. Žminj, I. G. Berzid.
Po K 6: F. J. Gračice, O. I. R. Kompar, A. R. Rieka, B. H. Susnjari, J. K. Vrliin, Pazin, I. S. St. Baška, J. S. Kršan, G. M. Ilak, N. P. Volosko, F. C. Kijac, M. R. Trsat, I. B. Višnjani, A. T. Pula, I. S. Diranje-Zamet, M. V. Kanižar, J. S. M. Lošinj, E. J. Volosko, V. G. Rov. selo, S. T. Rieka, F. ud. L. Lovran, M. P. Pula, H. Č. Osijek, g. gr., D. Šk. Trst, dr. I. M. Beč, J. V. Umag, D. P. Baškanova, P. M. Glavotok, A. B. Kršan, A. Š. Ceri, J. V. Slivje, D. B. Ercognovi, A. Pula, J. Z. Bratulić, F. B. Tinjan, J. B. Nabriga, M. Z. Pazin, I. P. Vodnjan, S. G. Boljun, J. C. Drndić, J. K. Medulin.
P. K 5: P. H. S. Zagreb, M. I. Sušak.
Po K 4: I. P. Manjilvorci, L. T. Mune, D. B. Peroj, I. D. Pula, P. P. Beč.
Po K 3: A. C. Roč, S. H. Žbandaj, F. W. Hrašica, R. R. Rieka, A. D. Boljun, F. P. Pazin, dr. F. Sch. Beč, Č. Zlatar, Č. Kastav, Č. Sežana, J. C. Krnica, P. Č. Babani, D. Varaždin, Č. Daruvar, V. Travnik, dr. E. Z. Kopar, C. Crikvenica, A. R. Gospić, A. V. Ika, Č. Osiek d. gr., C. V. Beč, F. T. Lovran, A. Pučić Lindar, S. M. Ljznan, S. J. Barbariga, M. C. Lovran, M. M. Lupoglava.

Razni: S. S. Novi, K 2; T. H. Rieka K 150; F. D. Laniše, K 2; dr. M. Ij. „Z.“ Calumet, K 1474; N. D. Benkovač K 18; F. D. Pazin K 2; M. C. Laniše K 7; S. B. Hanthorn K 985; V. V. Nezezine K 24; Č. K. Lohorika K 1150; M. D. Pula K 2; M. S. M. Lošinj K 450; M. I. Rieka K 220; H. Č. Petrinja K 250; Č. Glina 250; R. B. Kastav K 2; J. O. Cres K 14; N. D. Bakor K 250; A. H. Čunski K 909; N. U. Stivan K 150; A. G. Francići K 2350; T. P. Pula K 2; P. I. Pula K 3; A. B. Skatari K 2; A. F. Rubesi K 425; M. M. Nugla K 2; F. D. Laniše K 1.

Književne:

Poezije III, zložil S. Gregorić.
V Ljubljani — založil Josip Gorup — napisala „Narodna tiskarna“ 1902. — Knjižica je vrlo elegantno vezana. — Duševni proizvodi velikoga našega pjesnika ne trebaju preporuke, sve je u njima čisto bis-erje krasne poezije.

Listnica uredništva i uprave.

Gosp. A. S. Falls Creek. Primili smo poslani nam jedan dolar, i upisali sa zahvalnošću svega na račun predplate, jer za dopise mi se ništa ne naplaćujemo. Pišite nam često o radu i napredku naših u tim stranama. Zdravo!

Odlazak vlakova iz Pule.

6:20 prije podne osobni za Trst, Divaču, Rieku, Beč.
2 — po podn. osobni za Rovinj, Divaču.
6:15 — orzi za Trst, Divaču, Rieku, Beč.
Dolazak vlakova u Pulu.
9:25 prije podne iz Cerovlja.
1 — po podne osobni iz Trsta, Hrpelja, Divače, Rovinja, Rieke, Beča.
9:15 po podne osobni iz Trsta, Hrpelja.
11:10 po podne, brzi iz Trsta, Hrpelja, Divače, Rieka, Beča.

POZIV

na glavnu skupštinu

istarske Posujilnice u Puli

registrane zadruge na ograničeno jamčenje.

Zadruhari pozvani su na **XII redovitu skupštinu**, koja će biti u **nedjelju dne 25. maja, u 10 sati prije podne** u velikoj dvorani „Prvog ist. Sokola“ u Puli.

Razpored:

1. Izvješće i obračun za upravnu godinu 1901.
2. Izvješće nadzornoga odbora. Od nadzornoga odbora odobreni obračuni za godinu 1901. izloženi su na ogled zadruharom u društvenoj pisarni (Via Giulio 5 prizemio).
3. Odluka o porabi čistoga dobitka.
4. Izbor starješinstva, nadzornoga odbora i društvenog suda za vrijeme do dođuće redovite skupštine.
5. Što koji predloži.

Pula, dne 7. maja 1902.

Opazka. Na skupštini treba da je zastupana barem jedna desetina svih zadružnih dijelova. Za slučaj, da ne bude toliko zastupanih, biti će skupština isti dan na 3 sata po podne sa istim dnevnim redom. Svaki zadružar može ovlastiti pismeno drugoga, da ga zastupa na skupštini.

Marko Zović

krojački majstor

u Pazinu (u kući, gdje se nalazi ljekarna k. sv. Cirila i Metod)

preporuča se p. n. obćinstvu, „posēbice pako veleč. gosp. svećenicima, učiteljima itd., za naručbu svakovrsne obuće u najfinijoj ili najproštrijoj tkanini. Odiela imade također gotovih u zalihii koji za odrasle toli za djecu, zatim haveloka itd. Cijena raznih odiela i haveloka jest prema vrsti od 5 do 20 forinti. Drži obilatuzalihu raznih tkanina za, odiela na meter, osobito onih iz Jagerdorfa, prima naručba za odiela po mjeri, koje izvršuje u najkraće vrijeme uz osobitu pažnju bez bojazni utakmice.

Prvo slovensko skladište pokućstva

Antona Černigoj

Trst
Via di Piazza vecchia 1, u kući Marenzi, podružnica stolarske zadruge u Čotici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom.

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokućstvo iz prve ruke.

Zastupstvo

uzajamno-osiguravajuće banke „Slavije“

za grad Pulu i okolicu preuzima od 1. junija g. 1902.

Ante Tranfić, trgovac vinom u Puli, Via Sergia.

Javna zahvala.

U velikoj, nelzrecivoj tuzi, koja u ovaj tren obuzimlje naše duše radi preranog i nenadanog gubitka našeg nezaboravnog

IVANA

sveta naš vjeze i vječna harnost naprama svim onim plemenitim osobama, koje su, bilo za vrijeme kratke bolesti, bilo po njegovoj smrti, nastojale da i riečju i činom ublaže našu bol.

Srdučna hvala veleuč. gospodi liječnicima, dr. Ant. Rotar i dr. J. Sebesta, koji pokušase sva sredstva, da bi milog pokojnika utiši strasnoj smrti; veleuč. gospodi svećenicima, koji od svih strana pohitilo da opstrane na vječni počinak mrtve ostanke; poglav. g. c. kr. kot. kapetanu Iv. Šorli; veleuč. g. dr. S. Kurelić, glavaru obćine; veleuč. g. c. k. kot. sudcu R. Pistožnj; veleuč. gospodi profesorima i učiteljima veleuč. gospodi zastupnicima c. kr. državnih i obćinskih činovnika, te svojoj dnoji plemenitoj gospodi koja hvaljedo nezaboravnom pokojniku izkazati počasnu pčast, prateći ga do crna groba.

Srdučna hvala i svim onima, koji iz daleka i iz bliza, i pismeno i ustmeno nastojahu da nas utješio i umire.

Bog platio svima.
PAZIN-TRST, 20. maja 1902.

Don Ivan Mandić, Marietta wdova Mandić, Prof. Matko Mandić, Dr. Frane Mandić, Marietta wdova Mandić, Dr. Frane Mandić, u imenu ostale rodbine.

Tafta za turite od L. LUSER-A.
Najbolji i priznati lijek za kurje oči, žuljevitost itd.
Glavno skladište: Ljekarna E. Schwenk, Beč-Meidling
Taka se pita: Tafta za turite
Dobiva se u svim Ljekarnama

U LJEKARNI E. TOMAJA nasljednik A. WINGER
ZAGREB - Ilica broj 12 - ZAGREB

dobivaju se osim svih ostalih lijekova nekoi obće prokušani i vrlo koristni, osobito preporuke vriedni lijekovi:

Mazilo proti kosteboli ili protin, reumatizmu, kalamju i trganju u kostih, ukocenosti ili grevom u žilah, boli u kukovih i križeah, kostonom poganem, probadanju, svakovrsnim macebam. Cijena 1 K 60 h.

Sladka voda za kašalj ili bruh i za prsa, kojom se liječi kašalj, prehlada ili katar u prahu, plućih, teško disanje, promuklost u grlu, sijanje. Cijena 1 K 60 h.

Pojacanal željezoviti sirup djeluje proti slabosti, bladoći, skrofelnosti, podbuhlosti, djetinjoj krizjavosti, ženstvim bolestim, slabokrvnosti, nemoci. Cijena flašici 2 K.

Pojacanal kreveta kapije ili kreveta života tiaktura (Lebens-Essen). Ovim se glasovitim sredstvom odličuje krv i zlatenica, popravlja i okrepiluje zeludac, ublažuje glavnu bol, oblaškava želudca ili mučnina, tjeru napuhlost i vjete, odlaškava se bol u žilici, zeludcačne grčeve, bolice, groznica ili zimnica, zavijanje ili grizanje u trbuhu. Ako ova toli koristno djelujuća, svedena tiaktura redovito pije sačuvat će si zdravlje, tjelesnu snagu i zapriediti razne bolesti. Cijena flašici e naputkom 1 K.

Pruh za blago ili za marvu, za konjski keh i kašalj, za volove, krave i svinje, za lagano čišćenje, za objašnjenje zeludca i probave, kada blago nete rado fiderali pa se napije. Krave daraju od njega više i boljega mlička, konji postaju čiliji i jači. Cijena jednom omot 30 h.

Svjacarske pilulice, najsigurnije sredstvo za čišćenje i mazenje zeludca ili stolca i crjeva, za otvaranje, proti zapeklini, navali krvi u glavu i prsa, tromosti ili težini. Cijena štakaljci 1 K 40 h.

Mazilo za blago osobito za konje i volove proti kostonoj boli, srgenim, nastojanim žilam, ukocenosti i oteklini, posile teškoga napora, za objašnjenje i okrepilovanje žila i krvca. 1 flaša i K 60 h.

Antiseptična voda za usta i zube sačura: rmbi od kvarenja, sprječuje i ublažuje zubobolju, nevrijeme meso oko zubi, razlikuje usta, uklanja neugodan vonj. 1 flaša i K 20 h.

Fina smrečara stanolja (Fichtennadel-Essen) za čišćenje i irakuliranje zraka u sobah, za ublažnje i za plućobolje. Po 1 K.

Tokasni kofe, 1 flaša i K 60 h.

Mast proti blizaji, krasnam, peručini i ospitotinam i loščici 1 K.

Antisepsia. Prate proti znojenju ili potu, proti sačejini. Štakaljca 1 K.

Tiaktura za kurje oči, izvrsno sredstvo. Cijena 1 K.

Dr. Spitzera pomast za lice proti sunčanim pjegam ili flekovom, odstranjuje prekomerno rumenilo lica ili nosa, hrparavosti, ospolone na licu; proizvaja gladnost, hjebe, loću i slično obrazu i ruku. Cijena većem loščici 2 K. Icom se spada još boraksov sapun po 30 h.

Pader-eglatinska najbolje sredstvo za polješavanje i pomlađivanje lica te posre neškodljiva i vrlo ugodnog mirisa. Nagradjena na izložbi sa zaštonom diplomom. Dobiva se u boji bijeloj, ružičastoj i zeljastoj. Cijena štakaljci 2 K.

Savon sapunova Najbolji sapun od svih sapuna. On osvjetljuje te pomlađuje lice. Sačavljen je od najčistijih stvari, a odlikuje se vrućim i ljubkim mirisom. Jedan komad sloji 1 K.

Crema eglatinska jest izvrsno sredstvo proti svim namama teina, kao što su prušiti, sužidice, crvene mrlje, pjege, opora kora i t. d. Usled svoga komikog sastava, ta se eglatinska mast nikada ne pokvari te po tome imade prednost pred svim ostalim sličnim sredstvima. Cijena loščici 2 K.

En-eglatinska jest izvrsna i izkustvom prokušana voda za kosu. Njom se zapriecava izpadanje kose, onemogućuje stvaranje peruti i ojačava vlasitost. Ova voda posjeduje također i to svojstvo, da podjeljuje kosu lep naravan sjaj. Cijena boč 2 K 30 h.

Mirisna voda za zube kašiti, nekoliko kapi, sire po sobi, progončan miris. Flašica 1 K.

Otrov ili čemer za slijenice i kineke. Flašica 1 K.

Antiforbil od Rodolisa proti groznici i zimici. Manje bočica 1 K 40 h.

Tko narudi od šornjih stvari za ro kruna tad plaćam poštariju.
Fino parfume, imirisave rodicke, razne pomade i boje za farbanje kose, da sieđu kose, oporno, sine, sapune, praške za posopje, sredstva za polješavanje, praške za čišćenje zubi, listice za zube od kojih zubi poboljšuju; spužve za umivanje; razne za zube i razne zupane, listice za kucanje, banfaže, poroje za rano, polase, kirurške spužve, razne za zube, kao što su: Jamnika, Runa, Malaga-vino, francuzkoga Cognaca dobiv. se u izvrsnom cinu.

Zalija mineralnih voda. Sve po novinam oglašene medicinske specialitete.